

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 90.694 van 8 november 2000

A. 70.246/VIII-1721

In zake : **CARBONE** Denis,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Pierre DERROY, advocaat,
Maria van Hongarijelaan 18, bus 7
1083 Brussel,

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister
van Binnenlandse Zaken.

DE RAAD VAN STATE, VIIIe KAMER,

Gezien het op 8 augustus 1996 ingediende verzoekschrift waarbij Denis CARBONE de nietigverklaring vordert van de beslissing die op 29 mei 1996 genomen is door de Minister van Binnenlandse Zaken die zijn definitieve ambtsontheffing uitspreekt door ontslag van ambtswege met ingang van 1 juli 1996;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer HERBIGNAT, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 3 april 2000 waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 4 september 2000 waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 13 oktober 2000;

Gehoord het verslag van de heer GEUS, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. DERROY, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, en van mevrouw FLABA, luitenant, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer HERBIGNAT, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende gegevens nuttig zijn voor het onderzoek van het beroep :

1. Verzoeker is op 29 december 1986 in dienst getreden bij de rijkswacht en is op 1 oktober 1991 benoemd tot opperwachtmeester. Sedert 3 november 1992 is hij tewerkgesteld bij de brigade van Charleroi - Marchienne-au-Pont en maakt hij deel uit van een team dat zich bezighoudt met de opsporing van gestolen voertuigen en de handel in die voertuigen.

2. Op 22 november 1994 wordt een eerste proces-verbaal opgesteld ten laste van verzoeker wegens valsheid in authentieke en openbare geschriften gepleegd door een ambtenaar tijdens de uitoefening van zijn ambt.

3. Op 30 november 1994 belast de commandant van het district Charleroi een personeelslid van de brigade van Marchienne-au-Pont met het verrichten van een voorafgaand tuchtonderzoek. Deze besluit dat verzoeker "klaarblijkelijk inconsequent is opgetreden", dat zijn houding getuigt van "een overduidelijk amateurisme, en van een klaarblijkelijk gebrek aan distantie" wanneer twijfelachtige individuen contact met hem hebben gezocht en dat hij ernstig tekortgeschoten is in zijn beroepsethische verplichtingen.

4. Op 31 oktober 1995 maakt de personeelsdirecteur van het district van Charleroi een inleidend tuchtrechtelijk verslag op ten laste van verzoeker.

5. Het dossier wordt overgezonden aan de personeelsdirecteur van de territoriale groep van Henegouwen die, nadat hij verzoeker heeft gehoord, de zaak voorlegt aan de onderzoeksraad teneinde diens advies in te winnen wat betreft de tuchtstraf die bestaat in het ambtshalve ontslag.

6. Voor de onderzoeksraad erkent verzoeker met een zeker voorbehoud ten dele bepaalde feiten die hem verweten worden in het verslag waarbij de zaak aanhangig wordt gemaakt en geeft hij toe fouten te hebben begaan.

7. In het advies van de onderzoeksraad van 15 februari 1996 staat het volgende :

"C. Kwalificatie van de feiten

1. Wat betreft het tekortschieten in de beroepsplichten en het te kort doen aan de waardigheid van het ambt

Feit A1

Bezoek van 14 september

Opperwachtmeester CARBONE heeft niet de noodzakelijke maatregelen getroffen zodra hij kennis gekregen heeft van het bestaan van een ernstig strafbaar feit, in casu de verkoop van een gesignaleerd gestolen voertuig.

De raad verbaast zich erover dat hij, niettegenstaande zijn onbeschikbaarheid voor de dienst gelet op de medische vrijstelling, zijn vrienden begeleidt tot aan de woonplaats van de verdachte, welk goed gelegen is buiten het grondgebied van zijn brigade, en handelingen stelt die vallen onder zijn bevoegdheid : controle van documenten, inbeslagneming van het verdachte voertuig. Zijn optreden, in aanwezigheid van belanghebbende derden, geeft aanleiding tot een dubbelzinnige houding wat zijn onpartijdigheid betreft.

Opperwachtmeester CARBONE geeft de ingewonnen gegevens niet onmiddellijk aan bij zijn oversten en/of bij de gerechtelijke overheid, langs de geëigende weg, opdat het gerechtelijk onderzoek met de gewenste haast en doeltreffendheid gevoerd zou kunnen worden.

Zijn houding en reactie passen daarentegen niet in de transparantie van de handelingen die van elke politieagent wordt verwacht. De met vertraging ondernomen stappen strekken er eerder toe begane fouten te verdoezelen of te herstellen dan feiten aan te geven.

Proces-verbaal van 20 oktober

Uit de redactie van het daaropvolgend proces-verbaal van 20 oktober blijken verkeerde gegevens en onnauwkeurigheden wat betreft de plaats waar, het tijdstip waarop en de omstandigheden waaronder de gerechtelijke handelingen zijn gesteld, hetgeen onduidelijk is voor een officier van de gerechtelijke politie. Alleen de foutieve datum van 10 september in plaats van 10 oktober, de datum waarop het parket van

de feiten op de hoogte is gebracht, kan gezien worden als een verschoonbare vergissing.

Het feit dat er al dan niet buiten zijn weten om een tweede bekeurder wordt toegevoegd die aan geen enkele onderzoeksverrichting heeft deelgenomen, kan niet worden geduld.

Het is ontoelaatbaar dat hij op eigen initiatief een verklaring opstelt die hij ter ondertekening voorlegt aan de bezwaarde en dat hij laatstgenoemde de omstandigheden laat relateren die niet de weergave zijn van de werkelijkheid.

Door deze ongeoorloofde werkwijze bestaat het gevaar dat de processen-verbaal hun geloofwaardigheid verliezen bij de magistraten - en zelfs bij het publiek -, doordat de wet ze bewijskracht toekent en de stellers ervan geacht worden ernstig en bekwaam te zijn.

Het feit dat over de werkelijk verrichte handelingen niet met de vereiste precisie verslag is uitgebracht komt eerder neer op een vrijwillige verzwijging van bepaalde gegevens van het onderzoek dan op een redactionele onzorgvuldigheid.

Uit de analyse van de tekortkomingen en van de oppervlakkigheid van het onderzoek dat gevoerd is door opperwachtmeester CARBONE blijkt een gebrek aan professionalisme vanwege deze officier van de gerechtelijke politie.

Feit A2

Het afgeven van attesten met de verklaring dat inschrijvingsbewijzen verloren gegaan of vernietigd zijn, op louter verzoek van kennissen, die rechtstreeks of onrechtstreeks te maken hebben met het beroep van wederverkoper van occasiewagens, en van wie een aantal bij het gerecht bekend zijn, zonder op voorhand de elementaire, door de omstandigheden ingegeven zaken te hebben geverifieerd, die betrekking hebben op het beroep of op het strafrechtelijk verleden van bepaalde aanvragers, maakt onmiskenbaar een ernstige beroepsfout uit.

In casu, lijkt het afgeven van zulke documenten eerder op dienstbetoon. Het is opmerkelijk dat die personen hun woonplaats niet hebben op het grondgebied van de brigade. Dit toont aan dat zij zich verplaatst hebben om zich met kennis van zaken te wenden tot die rijkswachter die zulks toegeeft.

Het feit dat officiële documenten met zulk een gemak afgegeven worden kan niet geduld worden vanwege een personeelslid van de rijkswacht die daarenboven officier van de gerechtelijke politie is.

Door de herhaalde verzoeken van personen die te maken hebben met de handel in occasiewagens zouden de aandacht en de omzichtigheid van de belanghebbende des te meer moeten aangewakkerd worden aangezien hij als lid van een team dat gespecialiseerd is in het terugvinden van gestolen voertuigen en door zijn hobby het milieu zou moeten kennen. Uit de feiten blijkt dat hij niet met de minimale omzichtigheid gehandeld heeft die men van een onderzoeker mag verwachten.

Opperwachtmeester CARBONE had eveneens op grond van zijn beroepskennis en zijn kennis van het milieu voorzichtiger moeten zijn wat de keuze van zijn privé-relaties betreft, ondanks zijn vaardigheden en zijn passie voor de mechanica. Het is ontoelaatbaar relaties te onderhouden met een garagist, die welbekend is bij de diensten van de rijkswacht, en hem zelfs aan te bevelen en hem de verkoop van een van zijn persoonlijke voertuigen toe te vertrouwen.

Door zijn gedrag heeft opperwachtmeester CARBONE niet de voorbeeldfunctie uitgeoefend die men van een keur-onderofficier mag verwachten.

De feiten A1 en A2 vormen een tekortkoming in zijn beroepsplichten en brengen eveneens de waardigheid van zijn ambt van officier van de gerechtelijke politie in het gedrang.

Bij stemming beslist de raad dat de feiten tuchtvergrijpen uitmaken.

2. Ernst van de feiten

Uit de voornoemde feiten blijkt dat opperwachtmeester CARBONE niet alleen met een verbijsterende lichtzinnigheid gehandeld heeft, maar dat hij tevens ernstige beroepsfouten heeft begaan die niet goed te praten zijn.

Zodoende heeft hij geen rekening gehouden met de beroepsethische verplichtingen, geen absolute objectiviteit in acht genomen en niet gehandeld met de correctheid en de transparantie die terecht verwacht mogen worden van een personeelslid van de rijkswacht tijdens de uitoefening van zijn ambt van officier van de gerechtelijke politie.

Het aantal feiten en de omvang ervan hebben een zekere ruchtbaarheid doen ontstaan die de goede naam van de rijkswacht ernstig schaadt en het vertrouwen ondermijnt dat de gerechtelijke overheden hebben in deze dienst van de algemene politie.

De feiten zijn, gelet op de toedracht van de zaak, zeer ernstig.

Opperwachtmeester CARBONE heeft de beroepsethische regels overtreden, inzonderheid :

- a. de wet van 27 december 1973 houdende het statuut en in het bijzonder de artikelen :
 - (1) 24/1, § 3, dat stelt dat de meerderen het voorbeeld (moeten) geven aan alle personeelsleden,
 - (2) 24/2, § 3, dat bepaalt dat de personeelsleden nauwgezet hun dienstverplichtingen (vervullen),
 - (3) 24/3 waarin staat dat de personeelsleden te allen tijde en in alle omstandigheden bij(dragen) tot de eerbiediging van de wet, dat zij elk misbruik bij het vervullen van hun opdrachten uitsluiten, dat zij elke willekeur bij hun optreden uitsluiten door inzonderheid te vermijden dat zij bij hun wijze van optreden of uit hoofde van de aangelegenheid waarvoor zij optreden, afbreuk doen aan de onpartijdigheid die de burgers van hen mogen verwachten,

dat zij elke handeling of verhouding vermijden waardoor dit vermoeden van onpartijdigheid zou kunnen worden aangetast.

- b. artikel 15 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, dat de opdrachten bepaalt van de politiediensten in de volbrenging van de opdrachten van gerechtelijke politie.

D. Voorgestelde straf

Ingaand op de verweermiddelen en de conclusies die vervat zijn in het verslag waarbij de zaak aanhangig gemaakt wordt bij de korpsoverste, waarin inzonderheid bepaald wordt dat "de betrokkene een gebrek aan gezond verstand en aan logisch denkvermogen heeft vertoond, dat hij zich heeft laten meeslepen door individuen van slecht allooi", is de onderzoeksraad van mening dat de door de korpsoverste voorgestelde straf niet overeenstemt met de ernst van de feiten.

Gelet op het belang van de beroepsethische fouten die begaan werden, op de toedracht van de zaak en op de beoordeling van zijn beroepsmatig optreden d.d. 15 september 1995 waaruit zijn gebruikelijke wijze van dienen blijkt, stelt de onderzoeksraad, na stemming, de tuchtrechtelijke terugzetting voor met een verlies van anciënniteit van een jaar, welke straf hem het meest gepast lijkt.

E. Maatregelen van inwendige orde

Ingaand op het voorstel van de korpsoverste, is de onderzoeksraad van oordeel dat de ten laste gelegde feiten, omwille van hun aard, van de ruchtbaarheid waartoe ze aanleiding hebben gegeven en van hun weerklank te Charleroi, de goede naam van de rijkswacht ernstig hebben geschaad, met als gevolg dat opperwachtmeester CARBONE bij zijn collega's, het publiek, en bij de overheid niet meer over de vereiste onafhankelijkheid en het vereiste prestige beschikt.

De raad adviseert, na stemming,

- (1) een mutatie bij ordemaatregel te bevestigen.
- (2) een verbod van dienstaanwijzing goed te keuren voor elke eenheid en dienst van het gerechtelijk arrondissement Charleroi".

8. Op 29 mei 1996 spreekt de Minister van Binnenlandse Zaken de definitieve ambtsontheffing uit door ontslag van ambtswege van verzoeker, nadat hij de feiten waarmee de onderzoeksraad rekening heeft gehouden in herinnering heeft gebracht en de volgende motivering heeft gegeven :

"a. niettegenstaande:

- de conclusies van de verdediging die van oordeel is dat de fouten die door opperwachtmeester CARBONE begaan werden eerder doen blijken van onvoorzichtigheid en een gebrek aan gezond verstand dan dat ze getuigen van een bewust optreden van een corrupte rijkswachter;

- het advies dat door de onderzoeksraad gegeven is met betrekking tot de aard van de ten aanzien van de betrokkene voorgestelde straf;

b. gelet op:

- het feit dat de korpsoverste een definitieve ambtsontheffing voorstelde door ontslag van ambtswege;

- het grote aantal ten laste gelegde feiten;

- het feit dat die fouten begaan zijn tijdens de uitvoering van gerechtelijke opdrachten en zij het vertrouwen schenden dat de burger terecht mag verwachten van de vaststellingen die opgenomen worden in processen-verbaal of officiële verklaringen;

- het feit dat de onderzoeksraad van oordeel is dat uit de omstandigheid dat de voornoemde feiten zijn gepleegd blijkt dat opperwachtmeester CARBONE niet alleen met een ontstellende lichtzinnigheid gehandeld heeft, maar dat hij eveneens ernstige en niet goed te praten beroepsfouten heeft begaan".

9. Aan de strafrechtelijke vervolgingen van verzoeker is een einde gekomen door een vrijspraak uitgesproken op 23 oktober 1998 door de correctionele rechtbank te Charleroi wegens een gebrek aan bedrieglijk opzet, welk vonnis bevestigd is op 27 september 1999 door het Hof van Beroep van Bergen;

Overwegende dat verzoeker een middel, het eerste van het verzoekschrift, inzonderheid ontleent aan schending van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen; dat hij stelt dat "in de uiteindelijke beslissing van de Minister geen spoor is van doorslaggevende gegevens op grond waarvan volgens hem de aan verzoeker op te leggen straf nog zou kunnen worden verzwaard (en zelfs op bijzonder ernstige wijze)";

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat de motivering van de verzwarende van de door de onderzoeksraad aanbevolen straf steunt op vier punten, zijnde het voorstel van de korpsoverste, het grote aantal ten laste gelegde feiten, de context waarbinnen de fouten zijn begaan en de gevolgen ervan, en de ernst van die fouten en het feit dat ze niet goed te praten vallen; dat zij, wat het eerste punt betreft, met verwijzing naar het voorstel van de korpsoverste, betoogt dat de steller van de bestreden handeling vastgesteld heeft dat hij niet de enige was die van oordeel was dat verzoeker niet meer thuishoorde bij de rijkswacht; dat zij, wat het tweede punt betreft, aanvoert dat de steller van de handeling erop gewezen heeft dat verzoeker niet verweten werd één welbepaalde fout te hebben begaan, maar wel herhaalde fouten waarvoor geen enkel excuus kon worden aanvaard; dat zij, wat het derde punt betreft, aanvoert dat de Minister door te benadrukken dat de fouten begaan werden tijdens de uitvoering van gerechtelijke opdrachten en betrekking hadden op de redactie van officiële stukken, het belang van die fouten in de verf heeft gezet; dat zij daaraan toevoegt "dat het niet om fouten gaat wat betreft de

redactie van interne administratieve documenten die alleen door de rijkswacht gebruikt worden, maar wel om fouten bij het opstellen van officiële stukken die bedoeld zijn voor parketmagistraten en stukken die bedoeld zijn voor het opstellen van nieuwe authentieke stukken door de Directie voor de Inschrijving van Voertuigen", welke fouten begaan zijn door een officier van de gerechtelijke politie; dat wat het vierde punt betreft, de verwerende partij het volgende stelt :

" De Minister van Binnenlandse Zaken stelt vast dat de onderzoeksraad zelf van het gedrag van de verzoekende partij zegt dat het blijkt geeft van een verbijsterende lichtzinnigheid, maar tevens ernstige en niet goed te praten beroepsfouten oplevert, en geeft daarmee aan dat ook hij zich aansluit bij deze omschrijving maar er een verschillend gevolg uit trekt, met name de uitsluiting uit de rijkswacht. Wanneer de onderzoeksraad van oordeel is dat er sprake is van ernstige en niet goed te praten fouten, kan de Minister van Binnenlandse Zaken geen kennelijke beoordelingsfout begaan door dezelfde kwalificatie over te nemen, maar daaraan de onmiddellijke hogere straf te verbinden";

Overwegende dat de verwerende partij in haar laatste memorie betoogt dat "de motivering van de bestreden handeling slechts verschilt van het advies van de onderzoeksraad in zoverre daarin wordt gesteld dat de Minister een verschillende intrinsieke beoordeling van de feiten heeft gegeven", op grond van de door de onderzoeksraad kenbaar gemaakte gegevens; dat zij het volgende stelt ;

" De verwerende partij is van oordeel dat men niet redelijkerwijs van de minister mag verwachten dat hij, teneinde af te wijken van een advies van de onderzoeksraad, systematisch "nieuwe gegevens" moet aanvoeren die een motivering zouden opleveren op grond waarvan zou kunnen worden afgeweken van een advies van de onderzoeksraad. Zo bestaan er dossiers waarin de onderzoeksraad uiterst nauwgezet de gegevens van een tuchtdossier naar voren brengt waarvoor een strenge tuchtstraf behoort te worden uitgesproken. Dat is zo in casu. Met zulk een nauwkeurige motivering vanwege de onderzoeksraad heeft de minister geen moeite gedaan om nieuwe gegevens "te vinden" als rechtvaardiging voor de straf die hij heeft uitgesproken. Hij heeft gewoon rekening gehouden met al die gegevens samen en heeft besloten dat deze eerder dienden bestraft te worden met het ambtshalve ontslag (...)"

Overwegende dat de overheid die bevoegd is om een tuchtstraf uit te spreken in het corpus van de handeling de motieven moet vermelden op grond waarvan zij afwijkt van het advies dat haar is gegeven; dat in casu de feiten waarmee de onderzoeksraad en de steller van de handeling rekening hebben gehouden identiek zijn; dat beide geoordeeld hebben dat die feiten zeer ernstig en niet goed te praten zijn; dat de onderzoeksraad evenwel bij wijze van verzachtende omstandigheid geoordeeld heeft dat "de betrokkene een gebrek aan gezond verstand en aan logisch denkvermogen heeft vertoond (en) dat hij zich heeft laten meeslepen door individuen van slecht allooi"; dat uit de bestreden handeling niet blijkt in welk opzicht die omstandigheden onjuist zouden zijn of waarom daarmee geen rekening kon worden gehouden ten voordele van de verzoeker; dat het middel gegrond is;

Overwegende dat er geen grond bestaat om het andere middel van het verzoekschrift te onderzoeken, dat, gesteld dat het gegrond is, geen ruimere nietigverklaring kan meebrengen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de beslissing van 29 mei 1996 van de Minister van Binnenlandse Zaken die de definitieve ambtsontheffing van Denis CARBONE uitspreekt door ontslag van ambtswege met ingang van 1 juli 1996.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op acht november tweeduizend door :

de Hr.	GEUS,	kamervoorzitter,
Mevr.	DAURMONT,	staatsraad,
Mevr.	GEHLEN,	staatsraad,
Mevr.	HONDERMARCQ,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Cl. HONDERMARCQ.

J.-Cl. GEUS.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.